Keskusrikospoliisin lausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle asiassa E 78/2022 vp Valtioneuvoston selvitys Schengenin säännöstön täysimääräisestä soveltamisesta Romaniassa, Bulgariassa ja Kroatiassa asiassa E 78/2022 vp Valtioneuvoston selvitys Schengenin säännöstön täysimääräisestä soveltamisesta Romaniassa, Bulgariassa ja Kroatiassa

Suomessa on aiemmin asian ollessa esillä (esim. HaVL 34/2010 vp, HaVL 39/2010 vp, HaVL 11/2011 vp ja HaVL 25/2011 vp) suhtauduttu varauksellisesti Schengenin säännöstön täysimääräiseen soveltamiseen Romaniassa ja Bulgariassa mm. niiden oikeusvaltiokehityksessä ja korruption torjunnassa olleiden puutteiden vuoksi. Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt KRP:n arviota siitä, mitä vaikutuksia Schengenin säännöstön täysimääräisellä soveltamisella (ml. sisärajatarkastusten poistaminen) Romaniassa, Bulgariassa ja Kroatiassa olisi rikollisuuteen ja yleisemminkin sisäiseen turvallisuuteen Suomessa ja Euroopassa nykytilaan verrattuna.

Keskusrikospoliisin lausunto

Sisärajatarkastusten poistaminen Schengen alueelta perustuu siihen, että jäsenvaltiot soveltavat tosiasiallisesti ja tehokkaasti Schengenin säännöstöä. Schengenin arviointi- ja valvontamekanismia on hiljattain uudistettu sen vaikuttavuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi. Kun Romania, Bulgaria ja Kroatia alkavat soveltaa Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, valtiot tulevat myös kaikilta osin Schengenin arviointi- ja valvontamekanismin piiriin. Mekanismi mahdollistaa Schengenin säännöstön soveltamiseen liittyvien puutteiden nopean havaitsemisen ja korjaamisen. Valvontamekanismi kattaa erityisesti ulkorajojen valvonnan, sisärajavalvonnan puuttumisen, viisumipolitiikan, palauttamisen, Schengenin säännöstön soveltamista tukevat laaja-alaiset tietojärjestelmät, poliisiyhteistyön, rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön ja tietosuojan.

Keskusrikospoliisissa on kiinnitetty huomiota Romaniasta ja Bulgariasta lähtöisin olevan liikkuvan rikollisuuden mahdolliseen kasvuun. EU-kansalaisten vapaa liikkuvuus on jo lisännyt näistä valtioista peräisin olevaa huumausainerikollisuutta, järjestäytynyttä omaisuusrikollisuutta ja ihmiskauppaa, sillä sisärajatarkastukset eivät kokonaan pysty poistamaan

näitä ilmiöitä. Schengenin arviointi- ja valvontamekanismi puolestaan tarjoaisi Bulgarian ja Romanian lainvalvontaviranomaisille jatkossa paremmat edellytykset rikollisuuden torjuntaan ja mahdollisesti korruptoituneiden rakenteiden korjaamiseen, sillä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamista seurataan tarkasti komission taholta.

Keskusrikospoliisin päällikkö Robin Lardot

Ylitarkastaja Katja Sirola

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 22.09.2022 klo 17:10. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.